

ZARZĄDZENIE NR.....8.....
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W WARSZAWIE

z dnia .....5 lipca..... 2023 r.

w sprawie wyznaczenia szlaku na terenie rezerwatu przyrody Świder

Na podstawie art. 15 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916, 1726, 2185 i 2375) zarządza się, co następuje:

§ 1. Na terenie rezerwatu przyrody Świder, zwanego dalej „rezerwatem”, wyznacza się szlak, zwany dalej „szlakiem”.

§ 2. 1. Wyznaczony na terenie rezerwatu szlak udostępnia się dla ruchu pieszego i rowerowego.

2. Przebieg szlaku na terenie rezerwatu określa mapa, stanowiąca załącznik do zarządzenia.

§ 3. Nadzór nad wykonaniem zarządzenia sprawuje Zastępca Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska - Regionalny Konserwator Przyrody w Warszawie.

§ 4. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska
w Warszawie

Arkadiusz Siembida

Załącznik do zarządzenia Nr...8.....

Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie

z dnia...5 lipca...2023 r.

Mapa przebiegu szlaku

Legenda

- Szlak
- ▨ Rezerwat

0 100 200 300 400 m

Układ współrzędnych PL-1992
Mapa topograficzna: Główny Urząd Geodezji
i Kartografii usługa przeglądania (15.06.2023 r.)

Uzasadnienie

Status prawny rezerwatu przyrody Świdra został ustalony Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 16 stycznia 1978 r. w sprawie uznania za rezerwaty przyrody (M.P. poz. 20). Jako forma ochrony przyrody chroni on naturalny charakter rzek Świdra i Mieni tworzących liczne przełomy, zakola i wodospady oraz nadbrzeżnej roślinności i bogatej fauny wodnej i nawodnej.

Nadany przedmiotowemu obszarowi status prawny formy ochrony przyrody sprawił, że sposób jego użytkowania stał się zależny od przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 916, z późn. zm., zwanej dalej „ustawą o ochronie przyrody”). Ustawodawca, poprzez art. 13 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody nakazał zachowanie wyróżniających rezerwat przyrody wartości przyrodniczych w stanie naturalnym lub mało zmienionym. Równoległe wprowadził on narzędzie służące realizacji tego celu, jakim jest zamknięty katalog zakazów zdefiniowany przepisem art. 15 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody. Szeroki zakres obostrzeń wynikających z przepisów obowiązujących na obszarze rezerwatu przyrody wyklucza możliwość poruszania się pieszo i wszelkiego rodzaju pojazdów po jego terenie. Ustawowo wprowadzone na obszar rezerwatu przyrody restrykcje, mające formę zakazów, pociągają bowiem za sobą w konsekwencji ograniczenia, co do możliwości jego użytkowania. Ograniczenia te posiadają powszechnie obowiązującą moc prawną, skierowaną do każdego podmiotu, który znajduje lub znajdzie się w zasięgu terytorialnym objętym tą regulacją, bez względu na to, czy posiada on bądź nie posiada prawo własności do nieruchomości, czy też sprawuje nad nią nadzór. Podkreślenia w tym miejscu wymaga, że ustawodawca wprowadzając na obszar rezerwatu przyrody zakazy, przewidział równoległe możliwość zajścia kolizji pomiędzy wymogami związanymi z ochroną przyrody, a działaniami naruszającymi te wymogi. Dlatego, w przepisach ustawy o ochronie przyrody, wraz z tymi ograniczeniami, zostały zawarte wyjątki, dające prawo wprowadzenia odstępstwa od ich obowiązywania.

Niniejsze zarządzenie zostało przygotowane w oparciu o wyjątek zdefiniowany przepisem art. 15 ust. 1 pkt 15 ustawy o ochronie przyrody, przyznający regionalnym dyrektorom ochrony środowiska delegację do wyznaczania, poprzez zarządzenie, na terenie rezerwatu przyrody szlaków dopuszczonych m.in. do ruchu pieszego i rowerowego. W świetle tej regulacji, decydującym znaczeniem przy wyborze narzędzia znoszącego obowiązujący na terenie rezerwatu przyrody zakaz poruszania się, jest powiązanie sposobu udostępnienia rezerwatu przyrody z celem, jakiemu ma ono służyć. Jeżeli udostępnienie rezerwatu przyrody będzie odnosić się tylko do tego zakazu, ma służyć wyłącznie zapewnieniu swobodnej komunikacji, bez wprowadzania odstępstw od obowiązywania w rezerwacie przyrody zakazów dla realizacji innych celów, oraz będzie skierowane do nieokreślonej

liczby podmiotów i posiada charakter ciągły, właściwym jest ustalenie go poprzez akt prawny wydany w formie zarządzenia.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie wydając niniejsze zarządzenie uwzględnił następujące okoliczności faktyczne.

Szlak pieszo-rowerowy został wyznaczony w porozumieniu z Gminą Otwock i Józefów, które zawnioskowały o przywrócenie ciągu komunikacyjnego w granicach dawnego mostu kolejki wąskotorowej. Do obecnego w rezerwacie obiektu mostowego prowadzą już ciągi komunikacyjne, wykorzystywane do ruchu pieszego i rowerowego. Na podstawie analizy danych archiwalnych ustalono, że miejsce wyznaczenia szlaku jest historycznie wpisane w ten region. Będzie on poprowadzony po moście wybudowanym przez rzekę Świder w 1914 r. jako element infrastruktury Kolei Jabłonowskiej. System kolei wąskotorowej, w ramach której funkcjonował ten obiekt, składał się z dwóch głównych linii kolejowych: od stacji Most w Warszawie do Jabłonna oraz od stacji Most do Karczewa. Po likwidacji kolei wąskotorowej w 1956 r. przedmiotowy obiekt mostowy zaczął pełnić funkcję drogową a następnie przekształcono go w ciąg pieszo-rowerowy. Projektowany szlak był zatem użytkowany jako ciąg pieszo-rowerowy na długo przed ustanowieniem rezerwatu przyrody Świder w formie łącznika ulicy Turystycznej w Otwocku i ulicy Wawerskiej w Józefowie. Obecnie obszar ten stanowi drogę o utwardzonej nawierzchni i poprzez swoją historię wpisany jest w krajobraz kulturowy rezerwatu przyrody. Zlokalizowany na granicy Józefowa i Otwocka most to jedna z najstarszych, żelbetowych budowli tego typu na Mazowszu. Wyznaczenie zarządzeniem szlaku nie zmieni parametrów istniejącego ciągu ani nie zmieni historycznie ukształtowanej formy krajobrazu tego terenu. Tym samym, dopuszczenie w tej części rezerwatu przyrody ruchu pieszego i rowerowego nie będzie miało wpływu na zachowanie cech charakterystycznych jego terenu, a co za tym idzie i celu ochrony rezerwatu przyrody.

Projekt zarządzenia został zaopiniowany przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w dniu 03 lipca 2023 r., który wskazał uwagi do § 2 ust. 2 w zakresie tytułu załącznika oraz do zapisów uzasadnienia. Wszystkie uwagi zostały uwzględnione w niniejszym projekcie

Ocena Skutków Regulacji (OSR)

1. Cel wprowadzenia zarządzenia.

Celem wprowadzenia zarządzenia jest wypełnienie delegacji ustawowej zawartej w art. 15 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 916, z późn. zm.).

2. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny.

Projekt zarządzenia będzie oddziaływał na wszystkie podmioty, które znajdują lub znajdą się w zasięgu terytorialnym objętym jego regulacją.

3. Konsultacje.

Projekt zarządzenia nie podlega żadnym konsultacjom.

4. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżet jednostek samorządu terytorialnego.

Wejście w życie przedmiotowego zarządzenia nie pociągnie za sobą żadnych dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa. Zgodnie z oświadczeniem złożonym przez Burmistrza Miasta Józefów z dnia 31 maja 2023 r. oraz oświadczeniem Prezydenta Miasta Otwocka z dnia 24 maja 2023 r. Miasto Józefów i Miasto Otwock przejęło odpowiedzialność za utrzymywanie w należyтым stanie przedmiotowego szlaku pieszego i rowerowego w rezerwacie przyrody Świder.

5. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Zapisy w projekcie zarządzenia nie będą miały wpływu na rynek pracy.

6. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczości, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

7. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny.

Projektowana regulacja nie ma wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

8. Ocena pod względem zgodności z prawem Unii Europejskiej.

Regulacja nie obejmuje swym zasięgiem obszarów objętych prawem Unii Europejskiej.

